

Projectplan

Verduurzaming MFC Piers' Stee in Kimswert

- de route naar een schoon en toekomstbestendig dorpshuis -

september 2021

Inhoud

1. Aanleiding	2
1.1 Bouw van het nieuwe MFC Piers' Stee	2
1.2 Verduurzaming op de agenda	2
1.3 Haalbaarheidsonderzoek 2021	2
2. MFC Piers' Stee: functies, toekomst en doelen	3
2.1 Piers' Stee en De Mienskip	3
2.2 Het gebouw	4
2.3 Maatschappelijke functie	4
2.4 Regionale functie	4
2.5 Met subsidie van de gemeente	5
2.6 Met Doarpswurk	5
3. Verduurzaming	5
3.1 De bestaande situatie - energielasten	5
3.2 Beoogde duurzaamheidsmaatregelen	5
3.3 Het beoogde resultaat	6
4. Criteria IMF	7
4.1 Draagvlak	7
4.3 Samenwerking	9
4.4 Empowerment	10
4.5 Ecologie	11
4.6 Unicité	12
5. Financiën	13
5.1 Begroting verduurzaming en groot onderhoud	13
5.2 Dekkingsplan verduurzaming en groot onderhoud	14
6. Planning	15
7. Informatie en contactgegevens	16
8. Overzicht bijlagen	16

1. Aanleiding

1.1 Bouw van het nieuwe MFC Piers' Stee

Dorpshuis MFC Piers' Stee is op initiatief van het dorp Kimswert tot stand gekomen. Het oude dorps huis "It Foarhaad" voldeed niet meer aan de gestelde wettelijke eisen en aan de gebruikerswensen. In de vergadering van Dorpsbelangen besloten inwoners en gebruikers samen een nieuw dorps huis te realiseren. De opbrengst van de verkoop van het oude dorps huis werd ingebracht in het nieuw te realiseren MFC. IJslub Kimswert en kaatsvereniging De Helfrichs besloten met hun leden samen te gaan in het nieuwe MFC. Alle krachten werden gebundeld en in samenwerking met de gemeente Wonseradeel en de provincie Fryslân was het nieuwbouwproject onderdeel van het Leaderproject. In 2007 startte de bouw na een langdurig en intensieve voorbereidingsperiode. De aannemer bouwde het casco. De afbouw werd met vereende krachten en grote inbreng van vrijwilligers en dorpsgenoten opgepakt. In 2008 werd MFC Piers' Stee opgeleverd en in gebruik genomen. We zijn nu 15 jaar verder en de destijds gerealiseerde installaties zijn relatief confessioneel, waardoor het energiegebruik qua kosten substantieel drukt op de exploitatie. Delen van de installaties zijn inmiddels aan vervanging toe. Dit is het moment om deze te gaan upgraden, energie zelf te gaan opwekken en met deze verduurzamings slag het MFC als belangrijk middel voor de Mienskip toekomstbestendig te maken. Met deze belangrijke stap naar voren realiseren we een aantal doelstellingen: het terugdringen van energiegebruik, CO2-reductie, een beter luchtklimaat in de ruimtes (welzijn), minder verspilling van energie en een gezonde exploitatiebegroting.

MFC Piers' Stee Doarpshûs Kimswert

1.2 Verduurzaming op de agenda

In 2017 heeft het MFC-bestuur gebruik gemaakt van het Koploperproject van de gemeente Súdwest-Fryslân, gericht op duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Dit leverde een behoefte-onderzoek op voor het gebruik van het MFC gehouden onder dorpsbewoners en gebruikers. Het doel was om het dorps huis toegankelijk en laagdrempelig te maken voor tal van gewenste activiteiten. Het resulteerde ook in een 'Toekomstvisie en Meerjarenbeleid' (bijlage 6) met als kernwoorden: leefbaarheid, duurzaamheid en toekomstbestendigheid.

Een belangrijke factor voor een 'gezonde exploitatie' is sturing en beheersing van de uitgaven, in het bijzonder gericht op het terugdringen van het energiegebruik. Daarvoor werd via Doarpswurk en DorpStroom in 2017 een EPA-scan gemaakt en een verduurzamingsadvies opgesteld. MFC Piers' Stee was een van de eerste dorps huizen die de intentieverklaring ondertekende voor uitvoering van het advies. Helaas is dit initiatief (Energjyhûs) een aantal jaren terug gestrand.

1.3 Haalbaarheidsonderzoek 2021

In juni 2021 besloot de provincie Fryslân om MFC Piers' Stee deskundigheid aan te bieden op basis van de KlimOp-regeling (bijlage 9). Daarmee kunnen kleine maatschappelijk vastgoedeigenaren in Friesland voor het verduurzamen van hun gebouwen voor know how terecht bij dit 'ontzorgingsprogramma'. In de zomermaanden werd in opdracht van de provincie een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd (bijlage 8) dat als belangrijk uitgangspunt had om de maatregelen sterk te verbinden aan het huidige en toekomstige gebruik van het MFC. Een belangrijke doelstelling was een zo groot mogelijke afname van CO2 en een grote besparing op de energielasten. Zo kan het MFC de kosten voor de gebruikers voor de nabije toekomst op een aanvaardbaar niveau houden en ook nog laagdrempelige sociale activiteiten blijven organiseren met de inwoners en clubs en verenigingen van het dorp en omgeving.

Een conceptversie van het rapport is begin september besproken met gebruikers, vrijwilligers en Dorpsbelangen. Duidelijk is in beeld wat de quick wins zijn en welke maatregelen realistisch zijn in relatie tot het gebruik. Vanuit de KlimOp-regeling beschikt het MFC nog over een traject met inkoopbegeleiding. Dat wordt in het voorjaar 2022 voorbereid.

2. MFC Piers' Stee: functies, toekomst en doelen

2.1 Piers' Stee en De Mienskip

De dorpskrant van Kimswert heet De Mienskip. De dorpsbewoners van Kimswert vormen ook een Mienskip, open en divers. Kimswert is een plattelandsdorp midden in de Lytse Bouhoeke, maar ligt ook dicht bij Harlingen en dicht bij de Afsluitdijk en kent daardoor vanouds een gemengde bevolking en een diversiteit aan sociale en culturele invloeden.

Dorpshuis MFC Piers' Stee is een huis van en voor dit dorp en voor de omgeving. Vrijwilligers dragen zorg voor alles wat er in en om dit huis gebeurt. Beheerder en onderhoudsmensen, administrateur en inkopers, barvrijwilligers en tuinmensen, maaltijdkokers en schoonmakers, roostermakers en activiteiten-bedenkers, vloerenleggers en tentenbouwers, allemaal dragen ze hun eigen steentje bij. Allemaal samen maken ze Piers' Stee tot een ontmoetingsplek voor alle dorpsbewoners en een multifunctionele ruimte voor het uitoefenen van allerlei sportieve, maatschappelijke, sociale en culturele activiteiten.

Piers' Stee ontleent haar naam aan Grutte Pier, die met zijn strijd voor de vrijheid Kimswert tot een historische plek heeft gemaakt. Dit uitnodigende gegeven willen we graag nog verder inzetten om bekendheid te geven aan Kimswert en ons multifunctioneel centrum MFC Piers' Stee.

Piers' Stee is volop in gebruik als multifunctioneel centrum. De aanwezigheid van de vrijwilliger-beheerder, de bibliotheek waar de koffie klaarstaat, de bar waar mensen even gaan biljarten, de kinderopvang die volop draait, vrijwilligers die bezig zijn met onderhoud, administratie, inkopen of tuinwerk, vormen het dagelijks beeld. Tegen die achtergrond vindt er een scala aan activiteiten plaats:

- sociaal: o.a. dorpsmiel, dorpskofjemoarn, dorpscafé, 55+soos, dorpsfeest en familiebijeenkomsten;
- cultureel: o.a. repetities van korps en koren, toneelvoorstellingen, concerten, leesclub en muziekavonden;
- educatief: o.a. computercursus, creatieve workshops (bv. bloemschikken, wol viltten), cursus Fries;
- sportief: o.a. (muur)kaatsen, badminton, yoga, dans, darten, biljarten, kaarten en jeugd-sportactiviteiten.

De WAP (Werkgroep Activiteiten MFC Piers' Stee) maakt ieder jaar een programma voor alle leeftijdsgroepen:

- maandelijks een creatieve of educatieve activiteit voor volwassenen;
- maandelijks een (sport)activiteit voor de jeugd van 12-18 jaar;
- maandelijks een activiteit voor kinderen tot 12 jaar (waaronder Sint Maarten, Sinterklaas e.d.);
- i.s.m. de Speeltuinvereniging maandelijks een buiten/sportactiviteit voor kinderen.

De meeste van deze activiteiten worden ook regionaal aangeboden. Juist nu er geen basisschool meer is in Kimswert geven we extra aandacht aan de ontmoetingsmogelijkheden voor de kinderen.

Nagenoeg alle clubs en verenigingen in Kimswert hebben MFC Piers' Stee als thuisbasis voor hun bijeenkomsten. Daarnaast zijn er diverse huurders en evenementen die de regionale doelstelling van MFC Piers' Stee benadrukken, bijvoorbeeld de Bond Friese VogelWachten, Natuurmonumenten en het Fries Kamerorkest, muurkaatsstoernooien in de sporthal. Ook hebben we goed contact met de projectleden van 'Het Gouden Land' dat zich inzet voor de gebiedsontwikkeling van de Marneslenk.

2.2 Het gebouw

bergingsruimte in het MFC.

Aan de voorkant in het gebouw bevindt zich de 'peuterspeelzaal', met buitenspeelplaats, die al weer enige jaren verhuurd wordt aan kinderopvang 'Thuishuis Blijde Bende'. Aan de achterkant in het gebouw bevindt zich de ruimte die vanaf het begin - zoals in dorp is afgesproken - ter beschikking staat van jeugdhonk P3. Zij betalen daarvoor geen huur, maar wel een vergoeding voor het gebruik. Organisatorisch valt het jeugdhonk als werkgroep onder Dorpsbelangen. In het gebouw bevinden zich verder - naast de entree, keuken, magazijn, bergruimten en verkeersruimte - de volgende ruimtes:

Begane grond:	oppervlak m2
Sportzaal (met podium)	308,0
Bar / Foyer	60,7
Bibliotheek (zorgkantoor 1)	15,1
Kamer kinderopvang (zorgkantoor 2)	15,2
Kantoor kinderopvang (kantoor KDV)	9,2

Verdieping:	oppervlak m2
Glêzen Seal (zaal 1)	67,4
Veemanseal (zaal 2)	55,9
Muzykseal (zaal 3)	90,0
Lytse Pier (bestuurskamer)	15,3

2.3 Maatschappelijke functie

De maatschappelijke functie van Piers' Stee wordt steeds belangrijker, waarbij de onderlinge ontmoeting een sterke rol speelt. Op die manier kunnen we inspelen op veranderingen en trends in de samenleving: langer thuis wonen, lossere sociale verbanden, ontgroening, vergrijzing, schaalvergroting en zelfredzaamheid. Dat vraagt om een MFC dat dicht bij de mensen staat, dat verbindt en bijdraagt aan een prettige leefomgeving. Dit is belangrijk om mensen zo lang mogelijk actief en gezond te houden.

Wij stellen ruimten ter beschikking aan een divers publiek en zorgen er voor dat de activiteiten afgestemd zijn op een grote variëteit aan bezoekers. Juist die mix van rollen en verbanden waarin mensen naar het dorpshuis komen, biedt kans op spontane ontmoetingen. Zo ontstaan nieuwe kennissen en vrienden, de basis van sociale cohesie en de netwerken waar de participatiesamenleving op drijft.

2.4 Regionale functie

Piers' Stee is een groot MFC in verhouding tot de grootte van het dorp Kimswert. Wij voelen en nemen daarom ook de verantwoordelijkheid om een gemeenschapshuis voor de wijdere omgeving te zijn. Dat betreft het gebruik van de sportaccommodatie in en rondom Piers' Stee en het aanbod van activiteiten en

verhuurbare ruimte. Nu al hebben bv. de jeugdactiviteiten, het Doarpsmiel en de creatieve avonden in Piers' Stee een regionale uitstraling. En we blijven werken aan een breed aanbod en duidelijke PR van aansprekende activiteiten in de regio. We werken daarvoor graag samen met andere partijen, zoals het Sociaal Collectief van de gemeente Súdwest-Fryslân.

2.5 Met subsidie van de gemeente

Vanuit de subsidieregeling van Súdwest-Fryslân is € 94.500,- beschikbaar voor groot onderhoud van Dorpshuizen en MFC's, met dien verstande dat dat niet meer dan 60% van het subsidiabele bedrag mag uitmaken. Daarnaast is er nog een subsidiebedrag van € 9.450,- voor verduurzaming beschikbaar. In de bijlagen is een verklaring opgenomen van de gemeente waarin de middelen voor MFC Piers' Stee zijn gereserveerd.

In bijlage 5, het 10-jarenplan behorende bij het Beheer en Onderhoudsplan (MJOP) van MFC Piers' Stee, is te zien dat over een periode van 10 jaar ca. € 240.000,- in de planning staat. Het subsidiebedrag is dan ook passend bij deze raming. In het Beheer en Onderhoudsplan zelf is uitgebreid uitgewerkt welk onderhoud in welk jaar moet plaatsvinden. Een deel van de opgenomen onderhoudsposten zijn/worden in eigen beheer uitgevoerd.

Het MFC-bestuur wil zoveel mogelijk het verduurzamingsproject integreren in het groot onderhoud. In de begroting is ook aangegeven welke delen van het project onderdeel zijn van het groot onderhoud. Dat betreft bv. de vervanging van Cv-ketels door hybride Hr-ketels die passen bij het nieuwe duurzame verwarmingssysteem.

2.6 Met Doarpswurk

MFC Piers' Stee is lid van de Stichting Doarpswurk. Dit is een onafhankelijke organisatie die zich inzet voor het in stand houden en stimuleren van de sociale samenhang en leefbaarheid op het platteland. Dorpsbelangen en de dorpshuizen spelen daarbij een belangrijke rol.

De diensten van Stichting Doarpswurk als intermediair tussen gemeenten, provincie Fryslân en o.a. dorpshuizen zijn vooral ondersteunend en begeleidend. De ervaring en expertise van Doarpswurk wordt ingezet bij de verdere presentatie, begeleiding en ondersteuning van de plannen voor verduurzaming en groot onderhoud van MFC Piers' Stee bij de verschillende instanties, met als uiteindelijk doel om de realisatie ervan mogelijk te maken.

3. Verduurzaming

3.1 De bestaande situatie - energielasten

Afgezien van de coronaproblematiek is er een gezonde financiële exploitatie. In 2020 betaalde de stichting bijna € 13.000,- aan gas en elektra. Dat bedrag was ruim de helft van de totale huisvestigingskosten (€ 24.300,-) en ruim een derde deel van de totale lasten (€ 37.100,-). Dit is een constant beeld in de afgelopen jaren. De verwachting is met de aanstaande verduurzaming hier circa de helft op te kunnen bezuinigen. Het vrijkomende geld kunnen we inzetten voor de aflossing van de al lang uitstaande schulden, reserveringen (onderhoud) en verder gaande CO2-reductie. Dit is een zeer belangrijke stap in de richting van een toekomstbestendig dorpshuis.

3.2 Beoogde duurzaamheidsmaatregelen

Het verduurzamingsproject omvat onderstaande concrete maatregelen. Deze zijn op haalbaarheid onderzocht en in een rapport bijeengebracht (bijlage 8) door adviesbureau Sijperda-Hardy. Dit gebeurde in het kader van de Klimopregeling van de Provinsje Fryslân (bijlage 9).

1. De bestaande TI-verlichting stapsgewijs vervangen door Ledverlichting, te beginnen met de meest gebruikte armaturen. Kosten € 28.700,- en besparing € 740,- per jaar.
2. Aanschaf beheerssysteem voor het op afstand kunnen beheren van (vloer)verwarming, verlichting- en ventilatie. Kosten € 2.500,-.
3. Installatie luchtbehandeling met WTW (6 units voor 6 ruimtes) + CO2-regeling.
Kosten: € 65.200,- + € 1.000,- en besparing gemiddeld € 1.700,- per jaar.
4. Hybride lucht/water warmtepomp + HR ketels. Kosten: € 17.000,- (minus € 2.400,- ISDE-subsidie voor de warmtepomp) en besparing € 3.000,- (zonder PV panelen € 1.245,-).
5. Sportzaal: installatie luchtbehandeling met WTW en lucht/water warmtepomp + HR ketel. Kosten: € 27.000,- (minus € 2.400,- ISDE-subsidie voor de warmtepomp) en besparing € 3.000,- (zonder PV panelen € 1.245,-).
6. HR doorstroomtoestel douches + Onthard water installatie.
Kosten: € 3.500,- en € 2.500,- en besparing van € 600,- per jaar.
7. Plaatsing van 50 stuks PV-panelen (zonnepanelen) op het dak. Kosten € 25.000,- .
- 8 Aanpassing elektra voeding in de meterkast naar 3x 80A. Kosten € 1.500,-
9. Mogelijke vervanging voedingskabel van meterkast naar hoofdverdelers. Kosten € 5.000,- .

Alle bovengenoemde bedragen zijn inclusief BTW en ook de plaatsingskosten zitten daarbij in. Bij de raming van de besparingen gaan we ervanuit dat de nieuwe elektrische installaties hun voeding krijgen uit de zonnepanelen.

3.3 Het beoogde resultaat

In onderstaande meerjaren rekening -en begroting is te zien dat er door de verduurzaming met ingang van 2022 ruimte komt voor aflossing, reservering onderhoud en nieuwe initiatieven zoals de pilot 'Kracht van de Samenleving'. Het verduurzamingsproject is van wezenlijk belang om dorpshuis Piers' Stee ook duurzaam te laten zijn in een gezonde exploitatie en in de maatschappelijke functie die het nu al heeft.

De jaarrekening van 2021 en de begroting van 2022 zijn overigens vertekend door de gevolgen van de coronacrisis. Door een zeer geslaagde financiële actie in het dorp en met hulp van subsidie van de gemeente, de provincie en het rijk, is het MFC tot nu toe er financieel ook goed doorheen te komen.

Met ingang van 2022 wordt weer een nieuwe rente ingesteld voor de hypotheek bij de Rabobank. Naar verwachting zal die maximaal 3% bedragen (nu 3.6%). Ook dat helpt om meer ruimte te krijgen op de begroting. Bij iedere aflossing is dan te merken dat de te betalen rente ook lichter valt te dragen.

Wê't in lyts doarp grutsk op is !

Kom in actie: € 5.550,- voor Piers' Stee

Wisten jullie dat:

- Kimswert dit jaar 555 inwoners heeft?
- 555 keer € 10,- samen € 5.550,- oplevert?
- dat ook geldt voor 111 keer € 50,-?
- 50 keer € 111,- ook € 5.550,- is?
- en 5 keer € 1.110,-?

De een kan misschien een kleiner steentje bijdragen en de andere een groter steentje. Alle steentjes zijn welkom!

Steun ons dorpshuis en maak vandaag nog je bijdrage over op:

NL57 RABO 0109 0623 37
Stichting MFC Kimswert
ovv actie 555

MFC Piers' Stee

Doarpshûs Kimswert

Help mee.

Op weg naar een schuldenvrij MFC!

* zie daarvoor de tabel op de volgende bladzijde

	Werkelijk 2018	Werkelijk 2019	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
		<i>afgerond op 1 euro</i>	<i>afgerond op 100</i>	<i>afgerond op 100</i>	<i>afgerond op 100</i>	<i>afgerond op 100</i>
Opbrengsten:						
Verhuur zalen	10.702,30	12.292	11.300	13.700	15.000	15.000
Marge horeca	27.235,47	27.658	12.400	18.400	27.500	27.500
Overige opbrengsten	4.089,58	1.684	13.100	2.550	1.700	1.700
Subsidie coronafonds SWF*			6.500	7.500		
	42.027,35	41.634	43.300	42.150	44.200	44.200
Kosten:						
Energielasten	10.650,00	14.370	12.995	13.900	8.000	6.000
Overige huisvestingskosten	15.462,53	10.661	11.305	13.600	13.800	14.000
Kosten inventaris/mach	1.978,03	1.086	3.200	2.000	2.200	2.500
Bestuurs- en adm. kosten	4.049,71	2.317	3.000	3.000	3.000	3.000
Kosten evenementen		928	200	250	500	500
Rente hypotheek Rabo	6.387,50	6.386	6.400	6.400	5.100	4.950
Aflossing hypotheek					5.000	5.000
Reservering onderhoud					2.000	3.500
Pilot Kracht vd Samenleving					1.500	1.500
	38.527,77	35.748	37.100	39.150	41.100	40.950
Resultaat:	3.499,58	5.886	6.200	3000	3.100	3.250

4. Criteria IMF

4.1 Draagvlak

In de toekomstvisie uit 2013 van het dorp Kimswert stond geschreven (bijlage 6, p. 13): 'Het MFC is de belangrijkste troefkaart in de verbetering van de sociale leefbaarheid van Kimswert.' Tegelijk werd daar duidelijk dat het MFC 'beter kan functioneren als gemeenschapshuis.' In november 2015 trad het nieuwe en huidige bestuur aan waar de toekomstvisie van Dorpsbelangen om vroeg.

Dorpshuis Piers' Stee wordt voor 100% gerund door vrijwilligers uit het dorp. Jaarlijks wordt een vrijwilligersavond gehouden, de laatste jaren met een maaltijd erbij, waar 50-60 vrijwilligers bijeen zijn. Ieder jaar is er ook een jaarvergadering waar een inhoudelijk en financieel verslag wordt gepresenteerd. Dit is geen plicht voor een stichtingsbestuur, maar wij doen dat graag om zoveel mogelijk de betrokkenheid te stimuleren en het draagvlak te verbreden. Ook bespreken we vraagstukken en werken gezamenlijk aan oplossingen.

Jaarlijks is er het dorpsfeest - de Kimster Merke - georganiseerd in samenwerking van: Dorpsbelangen, Kaatsvereniging De Helfrichs, IJclub, Jeugdhonk P3 en dorpshuis Piers' Stee. Het dorpshuis is naast het kerkgebouw feitelijk de enige verenigingslocatie in het dorp. Daarom vinden ook vrijwel alle activiteiten van verenigingen en kerk plaats in het dorpshuis.

De kerk ondersteunde Piers' Stee de afgelopen jaren o.a. met het beschikbaar stellen van een renteloze lening om de rentekosten voor het dorpshuis te verlagen. Dorpsbelangen Kimswert heeft afgelopen winter

actie ondernomen om de bij hen nog uitstaande achtergestelde hypotheek van € 168.000,- (vanwege de inbreng verkoop van het oude dorps huis bij de realisatie van MFC Piers Stee) te royeren. De overgrote meerderheid van de leden stemde daar van harte mee in, zodat Piers' Stee ontlast wordt van dat 'minpunt' op de jaarlijkse balans.

Piers' Stee is dagelijks geopend, o.a. voor de kinderopvang en de inloopmogelijkheid voor de bibliotheek, koffie en biljart. Verder zorgen het bestaande gebruik door verenigingen, de doorlopende activiteiten vanuit Piers' Stee (maandelijkse activiteiten voor alle leeftijdsgroepen) en nieuwe activiteiten als dorpsmaaltijd, koffiemorgen en leesclub voor een breed draagvlak in het dorp. Dit bleek o.a. bij de financiële actie die wij hielden in het najaar van 2020 om goed staande te blijven in de coronacrisis. In één maand werd ruim € 7.800 bijeengebracht door het dorp. (streefbedrag was € 5.550) Ondanks de corona ontstond er een grote gezamenlijkheid rondom het afhaalmaaltijdenproject, een dorpsbrede online kerstviering en een 'vuurwerkloterij' rond oud en nieuw.

4.2 Continuïteit

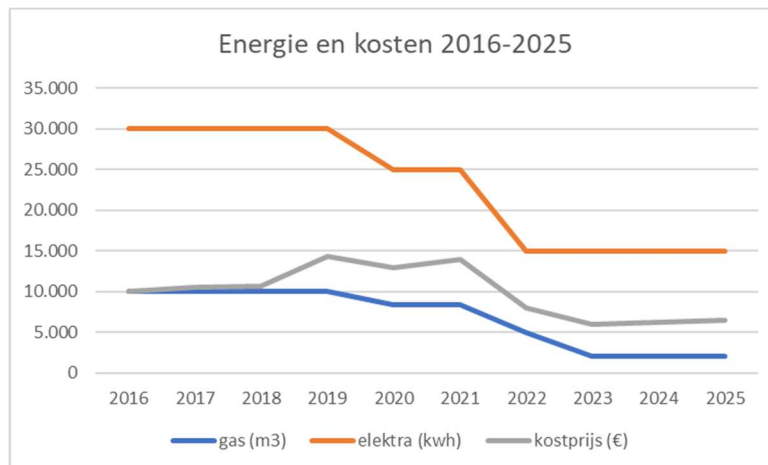
Zo rond het millennium verlieten veel jongeren en ouderen het dorp, ook omdat er nog maar weinig voorzieningen waren. Bij de plannenmakerij om tot een MFC in Kimsward te komen is vaak gesproken met inwoners en de bestaande verenigingen uit Kimsward. Dorpsbelangen had de specifieke wens een jeugdhonk te realiseren. IJsbaan- en Kaatsvereniging namen een belang en daarmee een fysiek deel in het MFC. De muziekvereniging OKK sloot zich hierbij van harte aan. En ook de kleinere clubs- en verenigingen vonden onderdak in het MFC.

De afgelopen jaren heeft het bestuur van Piers' Stee samen met de vrijwilligers gewerkt aan een toekomstbestendig MFC. Deelname aan het Koploperproject Súdwest-Fryslân resulteerde eind 2017 in een 'Toekomstvisie en Meerjarenbeleid' (bijlage 9) met als kernwoorden: leefbaarheid, duurzaamheid en toekomstbestendigheid. Kern is een voor vrijwilligers werkbaar organisatie die zo goed mogelijk overdraagbaar is. En die werkt met diverse commissies bestaande uit dorpsbewoners. Een belangrijk doel in de organisatie is om continuïteit onder de vrijwilligers te houden. Er is in overleg met hen gekozen voor vereenvoudiging en automatisering van een aantal werkprocessen. De administratie is met behulp van de Sesam Academie en een deskundige administrateur-vrijwilliger vereenvoudigd en transparant gemaakt. Voor de programmering van activiteiten en zaalhuur is een app in gebruik genomen die het bellen en overleggen met onze vrijwilligers sterk heeft gereduceerd. Een andere grote verandering was de invoering van de pinkassa in 2019, die door gebruikers en de barvrijwilligers wordt gedragen. Bijkomend effect is dat er geen geld meer te halen is in het Dorps huis en het daarmee ook veiliger is gemaakt. Met inzet van alleen vrijwilligers en met een bijdrage uit Oranjefonds is het meubilair in het MFC vervangen en zijn de ontmoetingsruimten door de vrijwilligers opgefrist en aangekleed.

Door het organiseren van activiteiten (op basis van marktanalyse en vraag) en het faciliteren van verenigingen, clubs, jeugdhonk, kinderopvangondernemer en zzp-ers is het nieuwe bestuur al een aantal jaren uit de rode cijfers. De inkomsten van het dorps huis bestaan voornamelijk uit de opbrengsten van die activiteiten, catering, baromzet en zaalverhuur. Vooral de huisvestingslasten (hypotheek, leningen, energie, verzekeringen, belastingen en onderhoud) vormen het leeuwendeel aan de kostenkant. In 2020 betaalden we bijna € 13.000,- aan gas en elektra. Dat bedrag ging richting de helft van de totale huisvestingskosten en bijna een derde deel van de totale lasten (€ 37.100,-). Dat is een constant beeld in de afgelopen jaren. En nu de energieprijzen opnieuw verder oplopen, dreigt de 'winst' daaraan op te gaan en is er nauwelijks nog ruimte voor aflossing van de schulden. Van 2007-2020 is er € 141.991,07 betaald aan rente en € 82.100,- aan aflossing. Wat rest is een hypotheek van € 175.000,- bij de Rabobank en een hypotheek van € 65.000,- bij de gemeente Súdwest-Fryslân.

In onderstaande tabel staan de werkelijke energielasten van 2016 t/m 2021. De jaren daarna zijn geraamd als er 15.000 kwh door het MFC zelf wordt opgewekt.

jaar	gas (m3)	elektra (kwh)	kostprijs (€)
2016	10.000	30.000	€ 10.035
2017	10.000	30.000	€ 10.500
2018	10.000	30.000	€ 10.650
2019	10.000	30.000	€ 14.370
2020	8.400	25.000	€ 12.995
2021	8.400	25.000	€ 13.900
2022	5.000	15.000	€ 8.000
2023	2.000	15.000	€ 6.000
2024	2.000	15.000	€ 6.250
2025	2.000	15.000	€ 6.500

Met de verduurzaming gaan de exploitatiekosten fors omlaag. In de grafiek staan naast het feitelijke gebruik aan gas en licht, de werkelijke kosten voor het energiegebruik van 2016 tot en met 2020. Door corona liepen het gebruik en de kosten iets terug. Vanaf 2022 krijgt ook het MFC met veel hogere energielasten te maken als gevolg van de prijsstijgingen.

De gebruikscijfers en kosten vanaf 2022 zijn geraamd en berekend op een omschakeling halverwege het jaar. De huidige prijs (september 2021) voor 5.000 kuub gas en 15.000 kWh elektriciteit is €7.500 inclusief heffingen etc. Vanaf 2023 zal er dan ook meer ruimte komen voor aflossing van schulden, reserveringen zoals en het sparen voor een nog kleinere CO2afdruk. Het schept ook een ander langdurig effect: Door de verduurzaming is er een substantiële verlaging van exploitatiekosten, waarmee het voortbestaan is geborgd. We blijven erop vertrouwen dat diverse (overheid)instanties bereid zijn om hun verantwoordelijkheid te nemen en ons hierin tegemoet te komen.

4.3 Samenwerking

In de aanloop naar het maken van dit projectplan is de samenwerking gezocht met gemeente, provincie, Doarpswurk, Dorpsbelangen, vrijwilligers, verenigingen en dorpsbewoners. Eind 2021 gaan we met Dorpsbelang om de tafel om ons project tot verduurzaming ook vliegwielen te laten zijn voor verdere verduurzaming van het dorp. Concreet kan het MFC bijvoorbeeld een deel van de elektriciteitsbehoefte van de monumenten in het dorp voor zijn rekening nemen. Met de IJsbaanvereniging staat in het najaar een overleg gepland dat zal gaan over de overname van de verlichting (masten met ledlampen) en het onderhoud daarvan. Ook het jeugdhonk P3 heeft zijn onderdak in MFC Piers' Stee en is betrokken bij de verduurzamingsmaatregelen.

Met de dorpshuizen van de omliggende dorpen (Witmarsum, Arum en Pingjum) is onder regie van de gemeente SWF een traject gestart om die dorpshuizen te versterken in hun programmering. Voor MFC Kimswert gaat het om een gezamenlijk gebruik van de sportzaal. Door corona is dit even stil gevallen, maar is inmiddels onder regie van de gemeente weer opgepakt. Ook is er geregeld contact met de gemeente Harlingen over de beschikbaarheid van de sportzaal voor clubs en verenigingen uit Harns in Kimswert gedurende de winterperiode als daar de capaciteit te klein is.

Het MFC-bestuur gaat het werk voor de uitvoering van de duurzaamheidsmaatregelen en het groot onderhoud (met middelen van de gemeente) aan elkaar koppelen. Op basis van het MOP (meerjarig onderhoudsplan) is er werk in beeld dat of alleen door professionals of in samenwerking met vrijwilligers of alleen door vrijwilligers kan worden gedaan. Bij de aanbesteding van het verduurzamingswerk is er nog professionele ondersteuning vanuit KlimOp. Bij de uitvoering van dat werk zetten wij vrijwilligers in met bouw- en installatietechnische expertise. Daar zijn inmiddels dorpsbewoners voor gevonden. Bij de uitvoering van het groot onderhoud zullen we hen ook inzetten. Het bestuur doet daarbij een beroep op de bestaande onderhoudscommissie en de commissie uitstraling (aantrekkelijk maken van interieur en exterieur). De gemeente SWF vraagt als tegenprestatie voor de onderhoudssubsidie een stevige vrijwillige inzet uit het dorp en omgeving. Voor de exacte inzet zal het bestuur samen met de gebruikers, vrijwilligers en Dorpsbelangen een aanpak ontwerpen en invullen. Ook via het Sociaal Collectief zullen hier mensen vanuit de gemeente/regio voor benaderd worden (zie ook Empowerment).

4.4 Empowerment

In maart 2020 waren we - o.a. vanwege Doarpsmiel en Doarpskofjemoarn - als voorbeeldproject betrokken bij een avond van de gemeente Súdwest-Fryslân over de transformatie van het Sociaal Domein. In oktober 2019 hebben we samen met Dorpsbelangen en met hulp van Doarpswurk al een brainstorm gehouden over een pilotproject 'Kracht van de Samenleving' (bijlage 7). Hoe kunnen we de sociale samenhang in het dorp (de 'voorkant') versterken, zodat minder beroep nodig is op de hulpverlenende instanties (de 'achterkant')? Vanuit Kimswert hebben we de ambitie om in dit beleid van de gemeente een pilot te vormen en een voorbeeldfunctie te vervullen. We zullen daartoe zo gauw mogelijk ook contact zoeken met de nieuwe WMO-zorgaanbieders die de gemeente per 1 januari 2022 de begeleiding gunt voor ons gebied.

Ons dorpshuis draait voor 100% op vrijwilligers. Er zijn ruim 30 barvrijwilligers. Anderen zijn betrokken bij de activiteitencommissie, onderhoud, uitstraling, tuinonderhoud, schoonmaak en meer. De praktijk wijst uit dat op deze manier allerlei mensen (kunnen) instappen die in de samenleving en op de arbeidsmarkt een kwetsbare positie innemen. Deze 'instapmogelijkheid' wordt uiteraard nog versterkt door de mogelijkheid om mee te doen aan het diverse aanbod van activiteiten in Piers' Stee.

Vorig jaar kwam er bijvoorbeeld een emailbericht binnen bij het bestuur: 'Deze week ben ik in Kimswert komen wonen en heb nog geen vriendenkring, ook geen oude. Nu ben ik op zoek naar een buurthuis voor wat gezelligheid.' Deze (zeer eenzame) persoon is betrokken geraakt bij Piers' Stee en heeft gedurende de lockdown meegewerkt aan de bereiding van de afhaalmaaltijden. Ook was er contact met het Sociaal Collectief over de leef- en arbeidsomstandigheden van deze persoon.

De afhaalmaaltijden - de 'corona-variant' van ons Doarpsmiel - droegen ook specifiek bij aan de cohesie tijdens de lockdown. Alleenstaanden haalden een maaltijd en gingen dan met één iemand samen eten; de toegestane mogelijkheid tijdens de lockdown.

In Piers' Stee is destijds ook overleg geweest over de ontvangst van een vluchtelingengezin in het dorp. Ook zij werden betrokken bij het Doarpsmiel en andere (kinder)activiteiten in het dorp.

Voor de coronacrisis hadden we ook twee scholieren die hun maatschappelijke stage in Piers' Stee deden. Ook dit biedt een hele mooie mogelijkheid om jongeren te betrekken bij de zorg voor/in de gemeenschap en verbinding te maken tussen de generaties.

Juist in dergelijke voorbeelden zien we als dorpshuis de kansen van empowerment. Er worden contacten gelegd en versterkt en mensen kunnen instappen in activiteiten en tijdsbesteding die hun

leefomstandigheden versterken. We zoeken daarbij specifiek ook contact met het Sociaal Collectief en de WMO-instanties om op een goede manier de krachten te bundelen.

De aanbesteding voor het project van verduurzaming moet nog plaatsvinden. In het aanbestedingsbestek wil het MFC graag dat SROI (social return) wordt opgenomen en meegewogen in de selectiecriteria. Dit is na het haalbaarheidsonderzoek de vervolgstap in het door de provincie ondersteunde Klimop-traject. Bij de uitvoering van het project zullen we zoals gewoonlijk een belangrijk beroep doen op alle vrijwilligers, leden van de diverse verenigingen en dorpsgenoten om mee te helpen waar mogelijk. We hebben dat ook specifiek opgenomen in de begroting en het dekkingsplan.

Tegelijk met dit project van groot onderhoud en verduurzaming willen we ook voortgaan met onze pilot 'Kracht van de Samenleving'. Daarin willen we ook specifiek aandacht besteden aan 'social return'. We willen contact zoeken met ondernemers in het dorp met de vraag of zij gelegenheid kunnen bieden voor vormen van stage of dagbesteding. Ook willen we de mogelijkheden van dagbesteding in Piers' Stee onderzoeken. Daarin kan een vanzelfsprekende afstemming ontstaan tussen geven en ontvangen, tussen deelnemers en begeleiders. We ervaren dat juist de verbinding tussen het aanbod van concrete werkzaamheden - waaronder ook het verduurzamingsproject - en de aandacht voor de sociale cohesie in het dorp de kracht van de samenleving en van kwetsbare mensen versterkt.

Het mag duidelijk zijn dat een duurzaam voortbestaan van dorpshuis MFC Piers' Stee van groot belang is voor de sociale samenhang in het dorp en de versterking van de kracht van de samenleving.

4.5 Ecologie

MFC Piers' Stee koerst op het bereiken van verschillende doelen om zijn ecologische footprint kleiner te maken. De post energie op de begroting van het dorpshuis valt niet alleen op vanwege de hoogte ervan, maar ook omdat deze post jaarlijks stijgt. En is het niet de energieprijs zelf die de stijging veroorzaakt, dan is het wel de belasting die erover geheven wordt. Door investeringen te doen in de installaties en het gebouw wil het MFC zoveel als mogelijk energieneutraal zijn. Het haalbaarheidsonderzoek geeft aan dat het MFC met de beoogde investeringen zelf elektriciteit kan opwekken en tot 80% van het gas af kan komen. Als bestuur hebben we een grote wens om in een later stadium en wanneer de mogelijkheden in de markt zijn, ook de laatste stap te maken om de nul op de meter te krijgen. Daarmee ontstaan twee langdurige effecten, namelijk een substantieel verminderde CO²-uitstoot en meer financiële ruimte die bijdraagt aan een schonere omgeving. Ook kan verwarming, luchtinstallatie en verlichting straks op maat (via ICT per ruimte) worden bediend, dat wil zeggen afgestemd op het geprogrammeerde gebruik.

Momenteel maakt het MFC gebruik van lokale ondernemers voor onderhoud van het gebouw en voor levering van producten voor bar en keuken. In de coronatijd heeft het MFC biologisch afbreekbare verpakkingen gebruikt voor de afhaalmaaltijden. Het bestuur wil over 5 jaar volledig af zijn van plastic en ander gebruiksmateriaal en zal dat ook vorderen van zijn leveranciers. In 2019 zijn er energiearme koel- en vrieskasten aangeschaft met steun van Dorpsbelangen en met de uitvoering van het groot onderhoud zal ook de tapinstallatie met koelunit worden vervangen door een zuinig en schoner exemplaar. De verwarmingskosten voor het biljart zijn al teruggebracht en is nu afgesteld op het feitelijke gebruik.

Het dorp Kimswert heeft een eigen 'dorpsapp' een belangrijke doelstelling daarvan is zo veel mogelijk nuttige, waardevolle en herbruikbare producten een tweede of derde 'leven' te geven. Daar levert het MFC zijn bijdrage aan. In het MFC komt er vanaf november ook een Repair Café, iedere eerste zaterdagochtend van de maand, waar mensen kunnen binnenlopen zonder tegenprestatie, maar wel met verkoop van koffie en thee. In de bibliotheek kunnen mensen gratis boeken en puzzels lenen, meenemen of juist doneren.

De vrijwilligers van het MFC maken maandelijks maaltijden. De vrijwilligers zorgen voor de opstelling van de tafels, de aankleding, en serveren zelf het eten aan de deelnemers van het Dorpsmiel. Zij zorgen er ook voor dat de ouderen en alleenstaanden die niet in staat zijn om zelf te komen, opgehaald worden. Deze

maaltijdvoorziening levert een positieve bijdrage aan het welzijn van mensen in een minder kansrijke positie. De financiële bijdrage wordt zo laag mogelijk gehouden. De ingrediënten van het Doarpsmiel worden zoveel mogelijk voedingsproducten van lokale boeren en winkels betrokken, met onlangs de uien voor de hutspot rechtstreeks van het land. Een volgende stap daarin is om ook meer biologische producten op tafel te zetten.

4.6 Uniceit

Het dorp Kimswert is bekend vanwege de geschiedenis van Grutte Pier. Piers' Stee is een huis van en voor het dorp en voor de omgeving. Vrijwilligers dragen zorg voor alles wat er in en om dit huis gebeurt. Als dorps huis biedt Piers' Stee een ontmoetingsplek voor alle inwoners en een multifunctionele ruimte voor het uitoefenen van allerlei sportieve, maatschappelijke, sociale en culturele activiteiten.

Het historische gegeven willen we graag nog verder inzetten om bekendheid te geven aan Kimswert en ons dorps huis Piers' Stee. Zo was er in 2015 (De Brân), 2016 (de grote openluchtvoorstelling Grutte Pier fan Kimswert in een weiland bij het dorp) en in 2017 bracht de PeerGrouP een drieluik over de beruchte Friese vrijheidsstrijder. Voor de voorbereiding en ook tijdens de uitvoering van deze evenementen heeft het MFC en zijn vele vrijwilligers dienst gedaan. De afstammelingen van Grutte Pier zijn met hulp van het Tresoor opgespoord en in het MFC voor het eerst als grote familie bijeengekomen.

In 2020 vergrootten we het terras met stenen en zand van de gemeente SWF en met inzet van onze vrijwilligers.

Onlangs nog repeteerde het symfonieorkest van amateurs in Friesland (FKO) in het MFC. De Bond Friese Vogelwachten vergadert er regelmatig. Het grote dorps huizenoverleg van de gemeente SWF staat in oktober 2021 gepland.

Ook in deze maand is er een gezamenlijke evaluatie van het Jeugdhonk P3 en MFC-bestuur. P3 heeft op eigen kracht het interieur en de toiletgroep compleet vernieuwd. En zal daarvoor ook de complimenten krijgen!

5. Financiën

5.1 Begroting verduurzaming en groot onderhoud

Een opmerking vooraf:

We kunnen nog geen offertes bij dit projectplan overleggen. In het haalbaarheidsonderzoek van de Klimopregeling is juist ingebouwd dat adviesbureau Sijperda-Hardy ons straks gaat begeleiden bij de aanbesteding van het verduurzamingsproject. De gegevens uit het rapport van het haalbaarheidsonderzoek geven ons heldere cijfers over de te verwachten kosten.

Begroting	de bedragen zijn exclusief BTW		
<i>Kostenomschrijving</i>	<i>Aantal</i>	<i>Bedrag in €</i>	<i>Bedrag in €</i>
		Onderhoud	Verduurzaming
Ledverlichting			22.670
Beheerssysteem verwarming etc.	1	1.980	
Units luchtbehandeling met WTW	6		51.510
CO2-regeling tbv WTW units	1		790
Lucht/waterpomp MFC	samen 13.430		7.110
2 HR ketels MFC		6.320	
Lucht/waterpomp Sportzaal	samen 21.330		13.430
Luchtbehandeling + HR ketel Sportzaal		7.900	
HR-doorstroomtoestel douches	1		2.770
Onthard water installatie	1	1.980	
PV-panelen (zonnepanelen)	50		19.750
Aanpassing elektra voeding meterkast	3		1.190
Vervanging voedingskabel?			3.950
Luchtbehandeling		7.310	
Centrale elektrotechnische voorzieningen		6.030	
Overig groot onderhoud		62.980	
Aantal uren zelfwerkzaamheid à € 10,80	zie dekkingsplan		7.500
Onvoorzien			10.000
<i>Subtotaal</i>		<i>94.500</i>	<i>140.670</i>
Totaal Onderhoud en Verduurzaming			235.170

*op de volgende bladzijde staat het dekkingsplan

5.2 Dekkingsplan verduurzaming en groot onderhoud

Dekkingsplan			
	<i>aan te vragen / aangevraagd</i>	<i>toegekend</i>	
Financiering			
Provinsje Fryslân IMF	aan te vragen		75.000
Gemeente SWF groot onderhoud		toegezegd	94.500
Gemeente SWF verduurzaming		toegezegd	9.450
Aantal uren zelfwerkzaamheid à € 10,80			7.500
- voorbereiding project: vergader./uitwerking	75 uur		
- aanbesteding: vergaderingen/uitwerking	75 uur		
- uitvoering: 40 vrijwilligers x 10 uur*	400 uur		
- uitvoering: vergaderingen/uitwerking	150 uur		
Vergaderingen, representatie e.d.			1.000
Overige subsidieverstrekkers en bijdragen			47.720
- Oranjefonds	10.000		
- VSB Fonds	10.000		
- Diaconie Prot. Gemeente Arum-Kimswert	7.500		
- Stichting tot Nut	7.500		
- Waddenfonds	5.000		
- P.W. Janssen's Friesche Stichting	3.000		
- Fundatie Van den Santheuvel, Sobbe	3.000		
- Rabobank	1.720		
Totaal			235.170

* Bij 'uitvoering' denken wij o.a. aan:

- hulp bij de vervanging en plaatsing van installaties
- onderhoudswerkzaamheden voortvloeiend uit MJOP (zie de bijlage)
- schoonmaakwerkzaamheden tijdens het project

6. Planning

De uitvoering van dit projectplan gaat in 5 grote stappen. De eerste stap richt zich op het verzamelen van de gevraagde middelen voor een sluitende begroting. Als bekend is dat de het Iepen Mienskipsfûns de subsidie verleent, dan gaat het MFC-bestuur de in dit projectplan genoemde fondsen en ondernemingen benaderen. Voordat daarvan toezeggingen komen, zal vanuit de KlimOp-regeling een expert samen met onze technische adviseurs (vrijwilligers) het aanbestedingsbestek opstellen in Q4/21 en de opdracht klaar maken om in de markt te zetten (Q1/22). Dat kan pas nadat er zekerheid bestaat over de volledige financiering van de geraamde verduurzamingskosten. We streven naar een start in Q3 van 2022. Uitvoering van het werk neemt een kwartaal in beslag. Het streven is erop gericht om eind Q3 van 2022 de installaties operationeel te hebben. In het aanbestedingsbestek gaat het MFC sturen op realisatie in 2022. In het geval het werk na aanbesteding qua kosten lager uitvalt dan geraamd, zal het MFC-Bestuur de subsidieverstrekkers daarover informeren en na oplevering van het werk verantwoording afleggen.

	<i>Planning per kwartaal</i>	Q3/2021	Q4/2021	Q1/2022	Q2/2022	Q3/2022	Q4/2022
1.	Projectplan opstellen en indienen bij IMF						
2.	Opstellen aanbestedingsbestek						
3.	Fondsen en ondernemingen benaderen						
4.	Aan te besteden project in de markt zetten						
5.	Uitvoering van het projectwerk						

De vakken met donkere kleur stellen hetzelfde werk voor alleen een kwartaal later in de tijd. Dit kan het gevolg zijn van niet tijdig alle middelen beschikbaar hebben voor de projectuitvoering.

7. Informatie en contactgegevens

Contactgegevens MFC Piers' Stee:

Stichting MFC Piers' Stee Kimswert
Harlingerweg 26A
8821 LC Kimswert
Tel: 0517 - 641111
Mail: info@piersstee.nl

Website: www.piersstee.nl
IBAN: NL 57 RABO 0109062337
BTW: NL814609491B01
KvK: 01108374

Bestuur MFC Piers' Stee:

Voorzitter: Dhr. Dirk Hoogland
Secretaris: Mevr. Sonja van Kan
Penningmeester: Mevr. Tytsje Hibma
Bestuurslid Verhuur: Dhr. Willem van der Staal

Bouwkundig adviseur MFC Piers' Stee

Dhr. Wybe de Jong
Harlingerweg 20
8821 LC Kimswert
Tel: 0517-858780 of 06-12902035
Mail: info@bouwadvieswybedejong.nl

Contactpersoon Stichting Doarpswurk

Dhr. Eddy Lania
Bourren 28
9012 DH Raerd
Tel: 06-11649229
Mail: elania@doarpswurk.fr

Contactpersoon Gemeente Súdwest-Fryslân

Mevr. Suzy Schilstra
Beleidsadviseur Sociaal Domein
Tel: 0515-489398
Mail: s.schilstra@sudwestfryslan.nl

8. Overzicht bijlagen

Bijlage 1	Beschikbare subsidie gemeente Súdwest-Fryslân
Bijlage 2	Uittreksel KVK handelsregister
Bijlage 3	Statuten MFC Piers' Stee - april 2005
Bijlage 4	Energiebesparingsadvies EPA W2N engineers - juni 2017
Bijlage 5	Beheer en Onderhoudsplan, 10-jarenplan (hoofdgroepen) - oktober 2017
Bijlage 6	Toekomstvisie en Meerjarenbeleid MFC Piers' Stee Kimswert - november 2017
Bijlage 7	Pilot Kracht van de Samenleving – oktober 2019
Bijlage 8	Haalbaarheidsonderzoek verduurzaming, Sijperda-Hardy - september 2021
Bijlage 9	Informatiefolder Klimopregeling Provinsje Fryslân

Doarpsliet fan Kimswert - *Meindert & Annie Bijlsma*

1. Yn 't noarden fan Fryslân, net fier fan 'e seedyk,
dêr leit in lyts doarpke fol fleur en muzyk.
En elk dy't dêr wennet dy mei dêr wol oer,
want as der wat te rêden is sjongt elkenien fol fjoer:

Refrein:

Kimswert, ús Kimswert, doarp fan Grutte Pier,
Kimswert, ús Kimswert, wy ha gjin kwea yn 't hier.
Bûter, brea en griene tsiis, fan Fryske klanken fol,
mar wa't dat net goed sizze kin, dy leare wy it wol.

2. De toer fan 'e tsjerke dy sjocht alles oer:
de bern yn 'e boarterstún, de amtner en de boer,
it âlde en 't nije, wa't komt en wa't giet,
en as der wat te rêden is sjongt elkenien dit liet:

Refrein

3. Mids boulân en greide en tichtby it waad
dêr leit dan ús doarpke, in stipke op 'e kaart.
Wa't grut is, wa't lyts is, it seit ús gjin sprút,
want as der wat te rêden is sjongt lyts en grut it út:

Refrein 2x

